

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15017/2558

นายอัศวิน เรื่องเลศบุตรโจทก์ กรมทรัพย์สินทางปัญญาจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 7, พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 80

ย่อ / หลักกฎหมาย

เครื่องหมายบริการที่จะเป็นเครื่องหมายบริการประเภทคำหรือข้อความที่ถือว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะได้ จะต้องเป็นเครื่องหมายบริการที่มีคำหรือข้อความอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของบริการนั้นโดยตรง เครื่องหมายบริการตามคำขอจดทะเบียนของโจทก์คำว่า Dream , Believe and Achieve ... นั้นประกอบด้วยตัวอักษรโรมัน เครื่องหมายจุลภาค และจุดไข่ปลา ประกอบกัน เขียนด้วยลายมือของโจทก์ ซึ่งโจทก์ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายบริการดังกล่าวเพื่อใช้กับบริการจำพวกที่ 35 รายการบริการ จัดการธุรกิจในห้างสรรพสินค้า แม้ถ้อยคำแต่ละคำเป็นคำที่มีความหมายอยู่แล้ว ไม่ใช่คำที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ โดยความหมายของคำดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นการแปลเป็นภาษาไทยตามคำขอจดทะเบียนของโจทก์และที่นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าแปลความหมายของคำดังกล่าวไว้ว่า ผืน เชื้อ และ สำเร็จ หรือความหมายว่า จงมีความฝัน จงมีความเชื่อและจะประสบความสำเร็จ ตามคำแปลของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า แต่เมื่อถ้อยคำดังกล่าวนั้นโจทก์เป็นผู้ริเริ่มนำมารวมกันเพื่อใช้เป็นเครื่องหมายบริการสำหรับรายการบริการจัดการธุรกิจในห้างสรรพสินค้าของโจทก์ ทั้งยังมีลักษณะพิเศษคือตัวอักษรโรมันและเครื่องหมายที่ใช้ประกอบกันเป็นคำนั้นเป็นตัวอักษรโรมันที่เขียนด้วยลายมือของโจทก์ซึ่งไม่เหมือนกับผู้อื่นใด การวางตำแหน่งตัวอักษรก็จัดวางเป็นสองแถวซ้อนกัน ดังนั้นประชาชนหรือผู้ใช้บริการย่อมสามารถทราบและเข้าใจได้ว่าการบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการตามคำขอจดทะเบียนของโจทก์นั้นแตกต่างไปจากการบริการอื่น ประกอบกับคำว่า Dream , Believe and Achieve ... ที่โจทก์ขอจดทะเบียนเพื่อใช้กับบริการจำพวกที่ 35 รายการบริการ จัดการธุรกิจในห้างสรรพสินค้า เมื่อพิจารณาแล้วไม่ปรากฏว่าคำดังกล่าวเกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับลักษณะของการบริการจัดการธุรกิจในห้างสรรพสินค้าอันเป็นรายการบริการที่โจทก์มุ่งใช้กับเครื่องหมายบริการดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้นคำว่า Dream , Believe and Achieve ... จึงเป็นคำหรือข้อความอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของรายการบริการของโจทก์ที่ขอจดทะเบียนโดยตรง และถือได้ว่าเป็นเครื่องหมายบริการที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการนั้นทราบและเข้าใจได้ว่าการบริการของโจทก์ที่ใช้เครื่องหมายบริการนั้นแตกต่างไปจากบริการที่ใช้เครื่องหมายอื่น จึงเป็นเครื่องหมายบริการที่มีลักษณะบ่งเฉพาะในตัวเองตามมาตรา 80 ประกอบมาตรา 7 วรรคสอง (2) แห่ง พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แล้ว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาว่า คำสั่งนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าที่ 650/2555 ไม่ชอบด้วยกฎหมายและให้เพิกถอนคำสั่งและคำวินิจฉัยดังกล่าว และเครื่องหมายบริการของโจทก์ตามคำขอเลขที่ 760268 เป็นเครื่องหมายอันพึงรับจดทะเบียนได้ ให้จำเลยดำเนินการรับจดทะเบียนเครื่องหมายบริการของโจทก์ต่อไป หาก

จำเลยเพิกเฉย ขอให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งนายทะเบียน เครื่องหมายการค้าที่ พณ 0704/11875 และให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการ เครื่องหมายการค้าที่ 650/2555 ให้จำเลยดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายบริการ เลขที่ 760268 ของโจทก์ต่อไป คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลย อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นยุติว่า โจทก์ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายบริการต่อจำเลยเป็นตัวอักษร โรมัน คำว่า สำหรับบริการจำพวกที่ 35 รายการบริการ จัดการธุรกิจในห้างสรรพสินค้า ตามคำขอ จดทะเบียนเลขที่ 760268 ตัวอักษรโรมันที่นำมาใช้เป็นคำตามเครื่องหมายบริการเป็นตัวอักษรที่ เขียนด้วยลายมือของโจทก์ นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมาย บริการของโจทก์ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคหนึ่ง เพราะอักษรโรมันคำว่า Dream , Believe and Achieve ... แปลได้ว่า ฝัน เชื่อ และ สำเร็จ นับว่าเป็นคำบรรยายโดยทั่วไป ไม่มี ลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้าทราบและเข้าใจได้ว่า สินค้าที่ใช้เครื่องหมายนี้แตกต่างไป จากสินค้าอื่นอย่างไร จึงไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ โจทก์อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน เครื่องหมายการค้าต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยว่า คำว่า ตาม พจนานุกรม Oxford River Books English - Thai Dictionary คำว่า Dream แปลว่า ความฝัน คำว่า Believe แปลว่า ความเชื่อ คำว่า and แปลว่า และ คำว่า Achieve แปลว่า ทำสำเร็จได้ บรรลุ รวมกันสื่อความหมายได้ว่า จงมีความฝัน จงมีความเชื่อและจะประสบความสำเร็จ นับว่าเป็น ข้อความบรรยายทั่วไปอันไม่มีลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการนั้นทราบและเข้าใจได้ว่า บริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของผู้อุทธรณ์นั้นแตกต่างไปจากบริการอื่น ถือว่าไม่มีลักษณะบ่ง เฉพาะตามมาตรา 7 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เมื่อปรากฏ ข้อเท็จจริงดังกล่าว เครื่องหมายบริการของโจทก์ผู้อุทธรณ์จึงไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ ตามมาตรา 80 ประกอบมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 สำหรับ หลักฐานที่โจทก์ผู้อุทธรณ์นำส่ง เช่น สำเนาภาพถ่ายที่ปรากฏเครื่องหมายบนป้ายโฆษณาใน ห้างสรรพสินค้า และบนเสื้อยืดจำนวน 1 แผ่น ยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า เครื่องหมายบริการ ของโจทก์ผู้อุทธรณ์ตามที่ยื่นขอจดทะเบียนไว้ได้มีการจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลานานพอสมควร จนทำให้สาธารณชนทั่วไปหรือสาธารณชนในสาขาที่เกี่ยวข้อง ในประเทศไทยรู้จักและเข้าใจได้ว่าบริการดังกล่าวแตกต่างไปจากบริการอื่น ตามประกาศ กระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะ ตามมาตรา 7 วรรคสาม แห่ง พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และมีคำสั่งยืนตามคำสั่งปฏิเสธของนายทะเบียน ตามสำเนาคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าที่ 650/2555 มีปัญหาที่ต้อง วินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยว่า เครื่องหมายบริการคำว่า "Dream, Believe And Achieve" ที่ โจทก์ยื่นคำขอจดทะเบียนเพื่อใช้กับบริการจำพวกที่ 35 รายการบริการ จัดการธุรกิจใน ห้างสรรพสินค้าตามคำขอจดทะเบียนเลขที่ 760268 มีลักษณะบ่งเฉพาะอันพึงรับจดทะเบียนได้ หรือไม่ จำเลยอุทธรณ์สรุปได้ว่า เครื่องหมายบริการที่จะรับจดทะเบียนได้จะต้องมีลักษณะบ่ง เฉพาะอันหมายถึงเป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการทราบและเข้าใจได้ ว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างไปจากบริการอื่น เครื่องหมายบริการของโจทก์มีความหมาย ตามที่โจทก์และนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าให้ความหมายว่า ฝัน เชื่อ และ สำเร็จ หรือที่

คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าให้ความหมายว่า จงมีความฝัน จงมีความเชื่อและจะประสบความสำเร็จ มีลักษณะเป็นคำพรณาทั่ว ๆ ไป คำบรรยายทั่วไป วลีหรือสำนวนทั่วไป ล้วนเป็นข้อความที่ไม่มีลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการทราบและเข้าใจได้ว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้น แตกต่างไปจากบริการอื่นตามมาตรา 80 ประกอบมาตรา 7 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจำเลยได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติตลอดมา พยานหลักฐานที่โจทก์นำเสนอในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้ายังไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า เครื่องหมายบริการของโจทก์ตามที่ยื่นขอจดทะเบียนไว้ได้มีการจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานพอสมควรจนทำให้สาธารณชนทั่วไปหรือสาธารณชนในสาขาที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยรู้จักและเข้าใจได้ว่าบริการดังกล่าวแตกต่างไปจากบริการอื่น ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เครื่องหมายบริการของโจทก์จึงไม่ถือว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะอันเกิดจากการใช้แพร่หลายนั้น เห็นว่า เครื่องหมายบริการคำว่า "Dream, Believe And Achieve" ตามคำขอจดทะเบียนเลขที่ 760268 ที่โจทก์ยื่นขอจดทะเบียนเพื่อใช้กับบริการจำพวกที่ 35 รายการบริการ จัดการธุรกิจ ในห้างสรรพสินค้าเป็นเครื่องหมายบริการประเภทคำหรือข้อความ ซึ่งตามมาตรา 80 ประกอบมาตรา 7 วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 จะเป็นเครื่องหมายบริการประเภทคำหรือข้อความที่ถือว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะได้ จะต้องเป็นเครื่องหมายบริการที่มีคำหรือข้อความอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของบริการนั้นโดยตรง เครื่องหมายบริการตามคำขอจดทะเบียนของโจทก์คำว่า นั้นประกอบด้วยตัวอักษรโรมัน เครื่องหมายจุลภาค และจุดไข่ปลา ประกอบกัน เขียนด้วยลายมือของโจทก์ ซึ่งโจทก์ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายบริการเพื่อใช้กับบริการจำพวกที่ 35 รายการบริการ จัดการธุรกิจ ในห้างสรรพสินค้า แม้ถ้อยคำแต่ละคำเป็นคำที่มีความหมายอยู่แล้ว ไม่ใช่คำที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ โดยความหมายของคำดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นการแปลเป็นภาษาไทยตามคำขอจดทะเบียนของโจทก์และที่นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าแปลความหมายของคำดังกล่าวไว้ว่า ฝัน เชื่อ และ สำเร็จ หรือความหมายว่า จงมีความฝัน จงมีความเชื่อและจะประสบความสำเร็จ ตามคำแปลของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า แต่เมื่อถ้อยคำดังกล่าวนั้นโจทก์เป็นผู้ริเริ่มนำมารวมกันเพื่อใช้เป็นเครื่องหมายบริการสำหรับรายการบริการจัดการธุรกิจในห้างสรรพสินค้าของโจทก์ ทั้งยังมีลักษณะพิเศษคือ ตัวอักษรโรมันและเครื่องหมายที่ใช้ประกอบกันเป็นคำนั้นเป็นตัวอักษรโรมันที่เขียนด้วยลายมือของโจทก์ซึ่งไม่เหมือนกับผู้อื่น การวางตำแหน่งตัวอักษรก็จัดวางเป็นสองแถวซ้อนกัน ดังนั้นประชาชนหรือผู้ใช้บริการย่อมสามารถทราบและเข้าใจได้ว่าการบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการตามคำขอจดทะเบียนของโจทก์นั้นแตกต่างไปจากการบริการอื่น ประกอบกับคำว่า Dream , Believe and Achieve ... ที่โจทก์ขอจดทะเบียนเพื่อใช้กับบริการจำพวกที่ 35 รายการบริการ จัดการธุรกิจในห้างสรรพสินค้า เมื่อพิจารณาแล้วไม่ปรากฏว่าคำดังกล่าวเกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับลักษณะของการบริการจัดการธุรกิจในห้างสรรพสินค้าอันเป็นรายการบริการที่โจทก์มุ่งใช้กับเครื่องหมายบริการดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้นคำว่า Dream , Believe and Achieve ... จึงเป็นคำหรือข้อความอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของรายการบริการของโจทก์ที่ขอจดทะเบียนโดยตรง ดังนั้นเครื่องหมายบริการ ย่อมถือได้ว่าเป็นเครื่องหมายบริการที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการนั้นทราบและเข้าใจได้ว่าบริการของโจทก์ที่ใช้เครื่องหมายบริการนั้น แตกต่างไปจากบริการที่ใช้เครื่องหมาย

อื่น จึงเป็นเครื่องหมายบริการที่มีลักษณะบ่งเฉพาะในตัวเองตามมาตรา 80 ประกอบมาตรา 7
วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แล้ว การที่จำเลยไม่รับ
จดทะเบียนเครื่องหมายบริการของโจทก์โดยพิจารณาแต่เพียงความหมายของถ้อยคำ
แต่เพียงอย่างเดียวว่ามีความหมายเป็นคำพรรณนาทั่ว ๆ ไป คำบรรยายทั่วไป วลีหรือสำนวนทั่วไป
แล้วถือว่าข้อความที่ใช้เป็นเครื่องหมายบริการตามคำขอจดทะเบียนของโจทก์เป็นข้อความที่ไม่มี
ลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการทราบและเข้าใจได้ว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่าง
ไปจากบริการอื่น โดยไม่ได้พิจารณาองค์ประกอบอื่นซึ่งปรากฏอยู่ในเครื่องหมายบริการตามคำขอ
จดทะเบียนของโจทก์ทั้งเครื่องหมายจึงไม่ถูกต้อง และเมื่อวินิจฉัยแล้วว่า เครื่องหมายบริการคำว่า
Dream, Believe and Achieve ... ที่โจทก์ขอจดทะเบียนเพื่อใช้กับบริการจัดการธุรกิจ
ในห้างสรรพสินค้ามีลักษณะบ่งเฉพาะในตัวเองตามมาตรา 80 ประกอบมาตรา 7 วรรคสอง (2) แห่ง
พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลย
ที่ว่าเครื่องหมายบริการของโจทก์มีลักษณะบ่งเฉพาะโดยการใช้ตามมาตรา 80 ประกอบมาตรา 7
วรรคสามหรือไม่ต่อไป ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษามานั้น
ชอบแล้ว ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์
ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

องค์คณะ

อนันต์ วงษ์ประภารัตน์ · นवलน้อย ผลทวี · ไมตรี ศรีอรุณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/15017/2558>